

Pēkšņas kardiālas nāves notikumu analīze cilvēkiem līdz 35 gadu vecumam

*Jolanta Vamze^{1,2}, Mihails Puškins³, Līgita Zvaigzne⁴, Ainārs Rudzītis⁴,
Oskars Kalējs^{4,5}, Aivars Lejnieks^{5,6}*

¹ Rīgas Stradiņa universitāte, Patoloģijas katedra, Latvija

² Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centrs, Latvija

³ Rīgas Stradiņa universitāte, Medicīnas fakultāte, Latvija

⁴ Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Latvijas Kardioloģijas centrs

⁵ Rīgas Stradiņa universitāte, Iekšējās slimību katedra, Latvija

⁶ Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca, Latvija

Ievads. Nāves gadījumi bieži paliek neizskaidroti, pat analizējot pirmsnāves informāciju, kā arī izmeklēšanu pēc nāves. Pēkšņi mirušiem pacientiem dzīves laikā pārsvarā nav bijuši nekādi simptomi no sirds puses un viņiem nav bijusi ģimenes sirds patoloģiju anamnēze vai pēcnāves ekspertīze netika veikta. Latvijā šī problēma ir aktuāla no medicīniskās un valsts demogrāfiskās puses.

Darba mērķis. Izanalizēt nevardarbīgas nāves iemeslus cilvēkiem līdz 35 gadu vecumam Latvijā. Salīdzināt patoloģijas centra datus pēkšņi mirušajiem pacientiem stacionārā ar pēkšņi mirušajiem ārpus medicīnas iestādēm.

Materiāls un metodes. Kopumā pētījumā tika analizēti 41 pacients vecumā no 15 līdz 35 gadiem, kas nomiruši laika posmā no 2005. līdz 2011. gadam. Darbā tika analizēti mirušo pacientu autopsiju protokoli. Analizējamie dati tika sadalīti divās grupās (A grupa – ārpus slimnīcas mirušie, B grupa – stacionārā mirušie). Informācijas ierobežotības dēļ A grupā tika iekļauti dati par 2011. gadu un B grupā tika iekļauti dati no 2005. līdz 2011. gadam.

Rezultāti. Vidējais vecums starp abām grupām nav statistiski atšķirīgs ($p = 0,432$). A grupā vīrieši sastāda 87,5%, bet sievietes – 12,5%. B grupā vīrieši – 29,4% un sievietes 70,6%. Vislielākais pacientu daudzums bija konstatēts vecumā no 26 līdz 35 gadiem. A grupas pacientiem diagnoze ir kardiomiopātija (100%). Visbiežākais nāves iemesls pacientiem B grupā ir dažādas ģenēzes peritonīts. Vidējā sirds masa A grupā bija 366,67 g. Vidējā sirds masa B grupā bija 428,24 g. Vidēja sirds masa A un B grupā ir statistiski atšķirīga no vidējās sirds masas populācijā (~ 300g) (A grupā $p < 0,001$; B grupā $p = 0,001$). Vidējais kreisā kambara sienas biezums A grupā (turpmāk KKSb) bija 15,96 mm (standarta statistiskā kļūda – 0,75; standarta statistiskā novirze – 3,69). Vidējais KKSb B grupā bija 14,47 mm (standarta statistiskā kļūda – 0,777; standarta statistiskā novirze – 3,204). Vidējais KKSb A un B grupā ir statistiski atšķirīgs no vidējā KKSb populācijā (~ 8mm) (A grupā $p < 0,001$; B grupā $p < 0,001$). Tika atrasta korelācija starp KKSb un sirds masu A un B grupā (A grupā $R = 0,625$, $p = 0,001$, pēc Spīrmena; B grupā $R = 0,595$, $p = 0,012$ pēc Pīrsona). Vidējais labā kambara sienas biezums (turpmāk LKSb) A grupā ir statistiski atšķirīgs no vidējā LKSb B grupā, $p < 0,001$.

Secinājumi. Mirstības biežuma ziņā sievietes : vīriešiem ir 1 : 1,7. Lielāko daļu vecumā no 26 līdz 35 gadiem sastāda A grupā vīrieši, B grupā sievietes. Vidējā sirds masa ir vairāk palielināta 21–25 gadu vecumā A un B grupā un 31–35 gadu vecumā B grupā. Vidējais KKSb ir izteikti palielināts A grupā vecumā no 21 līdz 35 gadiem un lielākais ir vīriešiem, bet B grupā tas ir izteiktāks vecumā no 21 līdz 25 gadiem un lielāks ir sievietēm. Mirstības biežums ir augsts ziemas un vasaras mēnešos A grupā, bet B grupā mirstības biežums ir augsts ziemas un pavasara mēnešos.